

VÄRLDSARV ÖRESUND?

Begreppet världsarv gäller för områden som bedöms vara av betydelse för hela mänskligheten ur kulturell och/eller miljömässig synvinkel. Hittills finns drygt 700 områden i världen som klassats som världsarv.

Drottningholms slottsanläggning blev 1991 Sveriges första världsarv och fram till och med 2001 har sammanlagt tolv svenska kultur- och naturobjekt förts upp på listan. Bland dessa återfinns även Södra Öland, Höga kusten m.fl. Det kan noteras att det råder brist på naturbaserade världsarv.

Ett världsarv är en plats, ort, miljö eller objekt som på ett alldeles unikt sätt vittnar om jordens och människans historia. När de en gång kommit med på den prestigefyllda världsarvslistan garanteras de skydd och vård för all framtid. Den grundar sig på FN-organet Unescos konvention till skydd för världens natur- och kulturarv, som antogs 1972. Sverige undertecknade konventionen 1984 och har därmed - bland mer än 160 andra nationer - frivilligt åtagit sig att skydda de egna världsarven för all framtid, samt att stödja andra länder i deras

Ansträngningar för att ta hand om sina. Inte nog med det, man förbinder sig även att i övrigt vårda hela respektive lands natur- och kulturarv.

Det finns i Öresund och vid dess kust värden av internationell klass som inte bara är viktiga att skydda och bevara för all framtid, det finns också en enorm potential ur kulturell och turistisk synvinkel. Vrak, stenåldersboplatser, marina resurser har en stor dragningskraft. Öresunds marina förhållanden är också speciella och även om Öresund är ett litet havsområde så är det unikt. I Öresund sker det spännande mötet mellan världens största brackvattenhav, Östersjön, och världshaven. På grund av de olika havens salthalt, finns i Öresund därför två hav med helt olika egenskaper ovanpå varandra. Detta innebär ovanligt stor variation i naturmiljöer. Faunan och florin utgör ett koncentrat av vad man kan finna i Östersjön och Västerhavet. Öresundsregionen har även ambitionen att vara Europas renaste och ett omfattande samarbete över gränsen sker i många olika sammanhang.

Kronborg i Helsingör har utsetts till världsarv framförallt mot bakgrund av att det är ett välbevarat renässansslott, men också för Shakespeares roman om den danske prinsen, Hamlet. Men även Landskrona, Malmö och Köpenhamn har välbevarade renässansborgar. Öresund är från medeltiden ett världshandelsstråk och städerna runt kusten som Helsingborg, Malmö, Köpenhamn, Helsingör och Landskrona har alla sin spännande historia alltsedan medeltiden. Hansans verksamhet i bl.a. Öresund under medeltiden är världsberömd historia. Kärnan i Helsingborg är en av Nordens viktigaste profana byggnader från den tiden.

Tolkiens trilogi om härskarringen har inspirerats av de isländska sagorna från medeltiden, germansk mytologi samt Beowulfeposet skrivet på fornengelska under 800-talet. I samtliga dessa dokument finns Danmark, Skåne, Sverige, Öresund omnämnda.

Historieskrivarna Adam av Bremen och Saxo Grammaticus tillhör världslitteraturen genom sina historiska beskrivningar från cirka år 1074 resp. år 1200. Här ingår Danmark och Öresund i beskrivningarna. Sillfisket i sundet var vida berömt under medeltiden och marknaden i Skanör-Falsterbo kunde dra 80 000 personer på 1300-talet.

Under 1500-talets slut uppförde den världsberömda astronomen Tycho Brahe sitt observatorium på Ven. Han var en av de fem vetenskapsmän som förändrade världsbilden tillsammans med Copernicus, Galilei, Kepler och Newton under 1400-1700-talen.

Landborgen i Helsingborg är en unik geologisk bildning, en av havet uteroderad brant som Linné beskrev med orden: "jag hisnar då jag står på denna höjd och ser nerför de långa tidevarv, som förflutit liksom vågorne i Sundet och lämnat efter sig så nästan utnötta spår av den forna världen, och som nu endast äro i stånd att viska, sedan allt annat tystnat".

Linné, som är en av de tio mest kända historiska personerna i världen vistades i Skåne och beskriver den västskånska kusten, dess städer, topografi, växt- och djurliv under sin skånska resa 1749.

Att göra Öresund till ett Världsarv vore ett framsynt sätt att bevara Öresund, dess natur- och kulturvärden och ytterligare öka Öresundsområdets status. Genom ökade turistinkomster kan vi satsa mer på att vårda den värdefulla miljön och utveckla dess enorma tillgångar, och samtidigt ta vårt ansvar för kommande generationer.

Vi i Öresundsfonden jobbar på att Öresund ska bli ett Världsarv. Vi skulle vilja få med er kommun i detta arbete.

Vi vill få in era synpunkter och vilka möjligheter ni har för att medverka till att detta kan bli verklighet.

Ert svar vill vi ha senast den 31 mars 2006:

Öresundsfonden 2005-12-07

Kjell Andersson
Vagnmakaregränden 19
224 56 Lund
070-491 24 84